

Kort sammendrag av boka Bhagavad Gitas visjon

Å finne meningen med livet ved å granske Bhagavad Gitas visjon vil hjelpe deg til å adressere de store livsutfordringene, som vi har lite kontroll over, slik som pandemier, kriger, økonomiske kriser og bekymringer som er unike til hver enkelt av oss:

Å søke etter mening i vår hverdag, suksess i våre karrierer, lykke i våre personlige liv og også lengsel etter selvrealisering.

Introduksjon

Symbolet påfuglfjær, som vist på forsiden av boka, er at Vedanta er det tredje øyet, speilet som tillater selvet å ha kjennskap til seg selv og da antar vi at det har glemt hvem eller hva det er. Når vi først undersøker Vedanta, forstår vi vanligvis ikke at det er et ordspeil. Det ser bare ut som enda en filosofi, bare ord som prøver å fortelle oss noe om et ukjent fjerntliggende selv, og ikke som Vedanta egentlig er, en åpenbaring av vår sanne natur. Vi tror Vedanta snakker til oss om hvem vi er når den egentlig viser oss hvem vi er. Ved å bruke Vedanta-speilet på denne måten oppnår vi indirekte kunnskap om hvem vi er, men ikke direkte kunnskap. Indirekte kunnskap er «Jeg har kjennskap til bevissthet, Jeg erfarer bevissthet, Jeg er opplyst. Direkte kunnskap er «Jeg er bevissthet».

Bhagavad Gita og Upanishadene viser oss at Jegets natur er grenseløs

Gita er Vedaene i kode, fortalt i billedform. Når den er skikkelig forstått og undervist, utfolder den hele Vedantametodikken.

Den blå bakgrunnsfargen i denne boka symboliserer Krishna. Gita handler hovedsakelig om dialogen mellom Krishna, som er lærer/veileder og representerer Det Totale Sinnet, og Arjuna som representerer eleven eller individet. Gitas visjon gjør at vi kan gjenkjenne vår egen grenseløshet her og nå. Da trenger vi å sette i gang med personlig utvikling, som et menneske. Frigjøring, som kalles moksa, er hovedemnet i Gita. Det handler om frihet fra alle former for begrensninger, som tristhet, sorg, lidelse, utrygghet og usikkerhet.

Bhagavad Gitas visjon

Gitas visjon er veldig relevant i dagens verden, fordi den tilfredsstillende menneskets søken etter å finne meningen med livet og den adresserer problemet med følelsesmessig vekst, som angår hvert menneske. I dagens verden med økende kompleksitet, kreves det en undervisning som vil veilede oss til å gjøre opplyste valg om den retningen som våre liv bør ta.

Har jeg funnet det jeg har søkt etter? Har livet bragt med seg varig tilfredsstillende, som jeg alltid har søkt etter? Hva kan jeg gjøre for å få den oppfyllelsen? Den ser ut til å unnsnippe, uansett hva vi gjør. Dette kan være frustrerende. Samtidig er det å søke ikke meningsløst, å søke gir en viss tilfredshet, et element av glede og en følelse av å ha oppnådd noe, men bare midlertidig.

I Gita presenterer Krishna til Arjuna en visjon om individets natur, universet og dets årsak. Gita er en mengde kunnskap, som inneholder en høyt raffinert og utviklet undervisningsmetodikk. Krishna underviser Arjuna i den *absolutte* virkeligheten gjennom en

gransking av eksistensens sannhet. Det er samtidig viktig med personlig vekst på et *relativt* nivå, for å forberede oss for denne grundige kunnskapen.

Gita avdekker for oss hvordan vi kan bli mer modne i vår hverdag. Modenhet gjør oss i stand til å takle våre begjær, vurdere situasjoner objektivt, å foreta bedre valg, å håndtere vanskelige situasjoner på en mer passende måte, og å respondere effektivt til utfordringene livet gir oss. Undervisningen viser også hvordan man takler følelsesmessig bagasje, som vi har båret med oss fra tidligere i livet og som preger oss i nåtid. Gita hjelper oss til å forstå oss selv og til å gjøre oss bedre i stand til å uttrykke medfølelse og omsorg.

Å forstå den grunnleggende ikke-dualistiske visjonen er en viktig forutsetning for vår videre modningsprosess.

Individets natur

Alle kjenner til «Jeg er». Ingen tviler på sin egen eksistens. Den eneste tingen i dette universet som kan bli kjent uten å objektivisere er «Jeg».

Hvis ens kunnskap om ens Jeg var fullstendig, ville det ikke være noe rom for undervisning. Imidlertid, hvis en vet at Jeg eksisterer og samtidig forveksler jeget med det som jeget ikke er, da er det rom for undervisning. Ifølge Gita er vi mer enn et individ. For å sette i gang gransking i vår sanne natur kan vi starte ved å dele universet opp i to kategorier, subjektet og objektet.

Er jeg virkelig kroppen? Tilhører kroppens karakteristikk meg?

Gita hevder at kroppen og dens betingelser er objektivisert av meg, og kjent av meg: derfor er det et objekt og ikke subjektet. Kroppen går igjennom kontinuerlige endringer og jeg kjenner til at endringene har skjedd. Jeg kan videre bekrefte at kroppen er et objekt. Hvis jeg ikke er kroppen – hva med sansene?

Hva med sansene? Er jeg sansene?

Det samme gjelder her også: kapasiteten til våre øyne eller et annet sanseorgan kan objektiviseres over tid. Siden vi kan objektivisere våre sanseorganer som øyne, ører eller neser, er vi forskjellig fra dem. Dessuten er våre sanseorganer ikke noe mer enn bestemte cellestrukturer i vår kropp. Vi har allerede sett at cellene er ikke Jeg. Selv om våre sanseorganer er virkelig fantastiske, er de ikke Jeg.

Hva med sinnet vårt? Er jeg sinnet?

Når vi undersøker hva vår fysiske hjerne inneholder, finner vi ut at det er ikke noe mer enn bunt av nevroner satt sammen for å få sinnet i stand til å utføre forskjellige funksjoner: Følelser, kognitiv kapasitet, minne og en opplevelse av Jeget.

Både i tilstedeværelsen og i fraværet av tanker, er Jeg der i deres tilstedeværelse eller fravær. Jeg er alltid til stede i og gjennom alle sinnets betingelser. Ved gransking i virkeligheten med hjelp av Gita gjenkjenner man at Jeget ikke er kropp-sinn-sansekomplekset.

Hvordan kan jeg begripe dette? I tankens tilstedeværelse er det bevissthet, og også gjennom tankens fravær. Bevissthet (Oppmerksomhet) er også til stede i de tre erfaringstilstander: våken tilstand, drømmer og dyp søvn.

Hvis jeg er bevissthet og alt annet er bevissthet, forskjellig fra kropp-sinn-sansekomplekset, har bevisstheten en grense? Gita sier at bevissthet er uten enhver begrensning eller binding. Det finnes ikke noen steder hvor Jeg ikke er og hvor Jeg ikke eksisterer. Fordi Jeg-bevisstheten har ingen bindinger, den gjennomtrenger alt. Vi kan nå se at vi ikke er individene vi trodde at vi var. Vi er faktisk grenseløs bevissthet-eksistens.

Vi kan si at vi ikke er kropp-sinn-sansekomplekset, men hvem skapte ikke bare min kropp, men også andre kropper i universet?

Naturen av universets årsak

Hvordan ble universet til? Finnes det en skaper bak? Hva er denne skaperens natur? Dette er viktige spørsmål, som vi ikke kan ignorere. Å granske disse spørsmålene om naturen av universets årsak og å finne troverdige svar er nødvendig i forståelsen av virkeligheter (virkelighetsordener) og for å oppnå passende perspektiv om vår eksistens. Ingen gransking av virkeligheten er fullstendig uten en slik forståelse.

Er det en årsak for universets tilblivelse?

I hver brøkdelen av et sekund koordinerer nevronene i vår hjerne for å holde oss informert om verden rundt oss. Det å muliggjøre et så komplekst system som cellene i menneskekroppen krever en stor mengde kunnskap.

Vi kan ikke benekte eksistensen av den enorme kunnskapen som må ligge til grunn for å gjøre livet mulig i alle dets grenseløse kompleksiteter.

Kompleksiteten av det fysiske universet er utrolig imponerende. Vitenskapen utvikler seg stadig og vi oppdager at universet er enda mer komplekst enn vi en gang trodde. Moderne vitenskap sier at nøkkelen til å forstå universet ligger i forståelsen av fysiske, kjemiske og biologiske lover. At lovene er gyldige gjennom hele universet ser ut til å være konstant, og mer grunnleggende enn rom og tid. Men når de går mer i dybden med å stille spørsmålet om hvor disse lovene kom fra, vil ingen vitenskapsfolk våge å gå utenfor vitenskapens område.

Gita og Upanishadene presenterer universets årsak som all kunnskap og kraft. Det ser ut til at Gita og Upanishadene sier det samme som alle hellige skrifter: Universet har en skaper og det er Gud. Stemmer det? Gita og Upanishadene samsvarer med alle andre skrifter om tilstedeværelsen av en årsak, men er vidt forskjellig i definisjonen av årsakens natur. Forskjellene vil bli klarere når vi ser på neste spørsmål: Lokaliseringen av universets årsak.

Hvor er årsaken?

Upanishadene og Gita sier at skaperen er ikke en person eller et vesen. Det er veldig viktig å forstå naturen av universets årsak, fordi det endrer vår visjon om hva som er og gjør oss i stand til å transformere våre liv.

Årsaken er både intelligent (bevisst) og materiell

Alt er gjennomtrengt av denne årsaken. Alt som er *her*, er Det Totale Sinnet. Universets årsak gjennomtrenger hele skapelsen slik som at leiren, pottens materielle årsak gjennomtrenger hele potten.

Det er tydelig at det objektive synet ifølge Gitas visjon er betydelig annerledes fra hva som vanligvis forstås som et objektivt syn. For å være klar over utfordringen med å fatte denne nye visjonen av universet, gir Upanishadene oss et eksempel fra vår erfaring. Det illustrer hvordan et enkelt vesen eller en enkel enhet er både den materielle og den intelligente årsaken, for å hjelpe oss å forstå at Det Totale Sinnet er begge årsakene. Et eksempel er en edderkopp, som er en intelligent arkitekt av dens vev og som også er den materielle årsaken hvor vevet er laget, siden materialet kommer fra edderkoppens kropp.

Upanishadene og Gita viser oss at Det Totale Sinnet er både den intelligente og den materielle årsaken til hele universet.

Universet var i en umanifestert tilstand før den nåværende manifestasjonen, og vil igjen bli umanifestert. Det er slik vi tenker om skapelsen. Derfor kan vi ikke postulere at det var ingenting og at alt kom fra ingenting. Kunnskapen som kreves for å forårsake universet var i sin potensielle tilstand, som igjen manifesterte i universets form fulgt av en spesifikk orden.

Universet er relativt og ikke absolutt når det gjelder virkelighet

Gita og Upanishadene introduserer to ontologiske eller metafysiske begreper for å beskrive et objekt med henvisning til dets grad av virkelighet. Det første ordet er satyam, som eksisterer uavhengig. Det andre ordet er mithya, det som avhenger av noe annet for sin eksistens, som er satyam. Det vi har oppdaget er at alle former som utgjør universet er empirisk sanne, men løser seg inn i noe annet ved gransking. Siden hver forms eksistens avhenger av en annen form, har hver form en utelukkende avhengig virkelighet, og er derfor mithya når det gjelder virkelighet. For eksempel er et bord mithya, fordi det kan ikke eksistere uten tre. Tre er også mithya, fordi det avhenger av atomer for dens eksistens, og atomer på partikler og så videre. Hvis hver form er mithya, hva er virkeligheten som hver form er avhengig av?

All-kunnskap og all-kraft er satyam med referanse til alle former, inkludert tid og rom. Det er derfor, når vi ser på hver form, at vi finner tilstedeværelsen av altgjennomtrengende intelligens, som viser seg som atomer, molekyler, fibre, tre og bord. Kilden til all manifestasjon er all-kunnskap og all-kraft fra hvor alt har kommet.

En annen måte å forstå faktumet at universet ikke har noe absolutt virkelighet på, er å erkjenne at vi ikke kan finne begynnelsen av noe i verden. Derfor er det grunnen til at det alltid er spørsmål om hvem kom først, faren eller sønnen? Høna eller egget? Treet eller frøet? Vi kan ikke komme på noen kategoriske eller bestemt svar. Faren kan ikke eksistere uten å være sønnen. Sønnen kan ikke eksistere uten faren. En kan ikke etablere kronologisk hvem som kom først, selv om et eller annet sted underveis kommer sønnen fra faren. Hvis vi ikke kan finne en lineær begynnelse til noe som er her og hvis vi postulerer en begynnelse for universet, er vi bundet til å bli konfrontert med en motsigelse som er uløselig.

Analysen overfor styrker vår forståelse av at dette universet ikke er noe annet enn en manifestasjon av all-kunnskap og kraft. Og inni den såkalte manifesterte skapelsen finner vi et pågående samspill av det manifesterte og det umanifesterte.

Å løse ligningen – Bevissthet – Både det individuelle og Det Totale Sinnets natur

Gitas visjon er ikke bare å vise årsakens natur, men å presentere for deg, individet, at du er

det, tat twam asi. Du, individet, er likestilt det, Det totale Sinnet. Men hvordan kan Jeg være Det Totale Sinnet? Hvordan kan Gita likestille meg, med min individualitet, begrenset kunnskap og kraft, med Det Totale Sinnet – årsaken til hele universet med all kunnskap og kraft? Det er sant at det er en forskjell: Jeg er begrenset i min kapasitet, kunnskap og kraft på alle måter, mens Det Totale Sinnet er all-kunnskap og kraft.

Hvis vi undersøker forholdet mellom Det Totale Sinnet og bevissthet, finner vi at det er en og det samme. Det Totale Sinnet, all kunnskap og kraft, universets årsak, gjennomgår kontinuerlige endringer hvert øyeblikk. Denne all-kunnskap manifesterer seg som en orden, endrer til å inneholde nye variabler og oversetter dem inn i tilsvarende resultater. Denne all-kunnskap og kraft kan ikke eksistere uten bevissthetens tilstedeværelse. Mens bevissthet er uforanderlig, skjer alle endringer i all-kunnskap. Den er også uavhengig av og er uforanderlig i vårt individs intelligens eller all-intelligens. Verken vårt individs intelligens, ei heller all-intelligens, kan eksistere uten bevissthetens tilstedeværelse. Det betyr at bevissthet er virkeligheten som viser seg som universet og som et individuelt vesen inni det, uten å endre seg.

Bevissthet er satyam – sannheten som eksisterer uavhengig av alt. For å oppsummere: I virkeligheten er det bare én bevissthet. På den ene siden viser den seg som individet (kropp-sinn-sansekomplekset) og på den andre siden som Det Totale Sinnet, lovene som styrer universet av former og former i seg selv. På det empiriske nivået er det en forskjell mellom individet og det totale, som er all kunnskap og kraft. Men når det gjelder virkelighet avhenger begge av bevissthet for deres eksistens. Bevissthet – satyam – er den ultimate ikke-dualistiske virkelighet, som eksisterer uavhengig. Med andre ord har ikke bevissthet endret seg for å skape universet.

For å forstå dette bedre, la oss ta eksempelet med bølgen og havet. Bølgen kan forstå at bølgen er vann og havet er vann. Det er bare vann som viser seg i formen av bølger og også som havet. Ved å forstå at alt som er her er bare vann, kan bølgen si: «Jeg er havet», «Jeg er alt som er her», fordi forskjellen mellom bølge og havet gjelder bare formen. Når det gjelder dens innhold, er begge former den samme – bare vann.

Når denne identiteten mellom individet og Det Totale Sinnet er forstått, går opplevelsen av begrensning og binding født ut av identifikasjon med kropp-sinn-sanse-komplekset bort. Vi forstår at vi er bevissthet og at alt som er her er oss, en ikke-dualistisk grenseløs eksistens-bevissthet.

Det må understrekes at denne ligningen mellom individet og Det Totale Sinnet ikke betyr at vi er en del av Det Totale Sinnet. Bølgen er en del av havet, men vi er ikke en del av Det Totale Sinnet. En bølge er vann og havet er også vann. Alt som er *her*, er ett vann som viser seg i ulike former. På vannets nivå er det ingen virkelig splittelse.

En annen vanlig misforståelse er at ved å grave dypere og dypere i universet og oss selv kan vi komme til bevissthet eller absolutt virkelighet. Det er ingen substans å oppdage. Faktumet er at hvor enn der er mithya, er det også der satyam er: Man trenger ikke å gå noe som helst sted. For eksempel trenger du ikke gå dypere inn i bølgen for å komme til vannet. Hvor enn det er bølge, er der vann. Hele bølgen er gjennomtrengt av vann, det er ikke noe annet enn vann. Bølgeformen er bare en tilsynekomst.

Å se på verden som en intelligent orden og leve i harmoni med den

Vi mennesker har en tendens til å se på verden, skapelsen og universet som noe kaldt, tilfeldig og kaotisk. Men når holdningen vår er at universet er intelligent skapt eller at verden er en intelligent orden vil vi lettere være i harmoni med våre omgivelser og oss selv.

Hvorfor studere Vedanta?

Å søke etter fullstendighet og fullkommenhet har alltid ligget i menneskets natur. Vedanta viser oss at vi er udelt hele og ikke så små som vi tror vi er. Det betyr med andre ord at vi ikke trenger å gjøre noe for å bli fullstendige siden vi allerede er det. Vi har søkt etter fullstendighet i hele livet og det er en stor lettelse å komme til Vedanta, som viser at vi allerede er det vi søker etter. Vi skal oppgi eller kvitte oss med feilaktige oppfatninger, som vi har med i vår bagasje i livet. Det skjer gjennom en sofistikert undervisningsmetodikk og kunnskapsmiddel, som Vedanta har. Vedanta vil lede oss til gjenoppdagelsen av at vi er fullstendige, hele, komplette og frie. Dette oppnås gjennom selvkunnskap eller bevissthetsvitenskap. Ikke gjennom mystiske erfaringer, men ved å undersøke, granske og analysere hva vi erfarer og møter i livet.

For å realisere logikken som Vedanta presenterer om hvem vi er og virkeligheten, trenger vi å fjerne uvitenhet. Med andre ord fjerne feilaktige oppfatninger om hva vi tror vi er og bli mer objektive. Mange av våre subjektive oppfatninger går imot vår natur. Det gjelder å ha tiltro til de prosesser som skjer og logikken som utfoldes i Vedanta.

Det er mange fordeler med å studere Vedanta, men først må du være klar for undervisningen. Det innebærer å ha et sinn som noenlunde mestrer de utfordringer livet har å by på inkludert det å takle overveldende følelser. Det innebærer et sinn som er rolig, klart, modent og intelligent. (å ha et sattvisk sinn, hovedsakelig). Også underveis i prosessen av å følge Vedantaundervisningen vil man føle seg lettere, klarere, mer moden, roligere og friere. Meditasjon, bønner og å se på ens indre liv er fine forberedelser på ulike måter. Tilsvarende er det verdifullt å ha en karma yoga-holdning der du er ydmyk for at du ikke har kontroll over resultatene, men har en vesentlig grad av fri vilje til å gjøre passende handlinger ut ifra det ståstedet du lever fra. Det er også viktig å følge ens egen livsvei på en naturlig måte. Ikke hva andre mener vi skal følge, men hva vi innerst inne ønsker å følge. I tillegg må vi se på verdier og følge et dharmisk liv hvor vi ikke ønsker å skade andre eller oss selv. Det kan inkludere å være miljøvennlig. Det inkluderer det indre livet, ikke bare det ytre liv. Med tanke på verden, andre mennesker og en selv.

Hva er verden vi lever i? Er verden tilfeldig og urettferdig eller er det en intelligent verden? Denne holdningen vi har til verden vil påvirke alle våre livsområder. Det påvirker våre beslutninger, vårt følelsesliv, vår samhandling med andre mennesker og hvordan vi responderer på ulike situasjoner. Vedanta sier tydelig at vi ikke lever i en tilfeldig og urettferdig verden, men en intelligent verden. Det vil endre mitt forhold til verden. Istedenfor å klandre andre, seg selv og verden på ulike måter, som å være et offer eller å føle at verden ikke behandler en bra, vil det være naturlig å se at det er en orden her som en ønsker å være i harmoni med og jobbe mest mulig på lag med. Vedanta kaller dette for Det Totale Sinn, makrokosmisk orden eller sinn. For å jobbe i harmoni med verden trenger en å forstå hva ordenen er. Når du tilpasser deg denne orden, vil det gjøre livet ditt mye enklere.

Hvilken orden snakker vi egentlig om her? Dharmalov. Alle vet hvordan de vil bli behandlet. Det er universelle verdier. Siden det er en intelligent orden her så er det en sammenkobling og

sammenheng her. Du er forbundet med alt som er: Andre mennesker og universelle krefter. Da bør en tenke over hvilken rolle en har i denne verden og se på ens livsvei (svadharma). Hvordan bruker en egenskapene og ferdighetene en har til beste for verden (intelligent orden) der en er i livet her og nå? Det vil komme verden til gode når en bruker sine ferdigheter og egenskaper mer effektivt når en er bevisst på dette. Det skjer en tilbakemelding fra verden, fordi det er et intelligent system eller orden her. Denne holdningen i møte med verdenen som et intelligent system eller orden bærer med seg frukter som at en blir mer tilfreds med det som er og ikke minst er mer takknemlig over det en erfarer, uansett hva det er. Vi endrer fokuset fra å være en forbruker eller en som tar fra noe fra verden, til en som bidrar med noe.

Det er ingen romlig avstand mellom fysiologi, biologi eller psykologi. På denne måten er Det Totale Sinnet, som er all-kunnskap, i formen av en total orden. I denne orden er jeg gitt fri vilje til å ønske, velge og handle. Resultatene blir ivaretatt av lovene, som er Det Totale Sinnet. Det er derfor du ikke kan klandre ordenen (lovene). Hvis du putter fingeren din i ild, vil det brenne. Lovene produserer handlingens resultater og Det Totale Sinnet tilkjenner seg i formen av lovene.

Lovene inkluderer dharmalovene og adharma. Det du ønsker at andre skal gjøre mot deg er dharma og det du ikke ønsker at de skal gjøre mot deg er adharma. Menneskene har ikke skapt denne ordenen, men vi føler den og det er derfor den er universell. Du ser ikke gravitasjon, men du føler den og sånn gjør også dyrene det. Uten kjennskapen til gravitasjon kan ikke aper hoppe fra tre til tre. Du føler gravitasjon fordi gravitasjonen eksisterer. Den eksisterer i sinnet ditt. Dharma ligger heller ikke utenfor, den er i ditt sinn, manifestert i livet ditt. Dharma er manifestert i dine ønsker og handlinger. Faktumet er at du har ønsker og ønsker å fullføre dem slik at du kan planlegge og utføre en handling. Disse er alle et privilegium. Alle resultater er gaver – både positive og negative. De kommer fra Det Totale Sinnet og vi får det vi til enhver tid trenger å lære i livene våre.

Bhagavad Gitas Visjon – Å se på verden som en intelligent orden og leve i harmoni med den

Av David Storøy

www.bevissthetsvitenskap.com

285 sider – kr 288,- (bok kr 200 +porto kr 88.-) i vanlig papirformat og kr 80,- i ebokformat (pdf)

Du får smakebiter av alle 8 kapitlene i artikkelserien på medium.no om Bhagavad Gita Visjon:

<https://medium.no/tro-og-livssyn/a-vaere-en-vis-person/>

Les gjerne en artikkel om ham og Vedanta her: [Kobler indisk Vedanta med kvantefysikk: – Vårt ultimate mål er frihet.](#)

--

*David Storøy deler på sin hjemmeside Bevissthetsvitenskap.com og i boka *Bevissthetsvitenskap: Selvgransking av Virkelighetens Natur (2020)* sin store kjærlighet for Vedisk kunnskap og livsvisdom. Han er også veileder i Vedanta på frivillig basis i Bergen.*